



Stortingets utredningsseksjon

Bakgrunnsinformasjon • Analyse • Drøfting

Til: NN (vi oppgir ikke oppdragsgivers navn)

Dato: 28. juni 2012

Utredet: Hilde Markhus
Telefon: 2689

Oppdragsnr: 2012207

OPPDRAG: Hvilke land i Europa har i dag forbud mot tigging?

SAMMENDRAG: Danmark og Storbritannia har et generelt lovforbud mot tigging. I de fleste landene som ikke har et generelt forbud, får vi opplyst at lokale myndigheter enten kan fastsette forbud i hele eller deler av sitt distrikt, eller slå ned på tigging fordi det blir ansett for å forstyrre den alminnelige ro og orden. Politiet kan i mange slike tilfeller gi forenklede forelegg og bortvise tiggerne. Brudd på bestemmelsene kan også i enkelte land behandles av domstolene.

1. INNLEDNING

Dette notatet er basert på deler av et notat som Utredningsseksjonen ferdigstilte 22. juni 2012 til en annen oppdragsgiver.

Utredningsseksjonen sendte i mai en forespørsel til våre kolleger i følgende lands parlamenter: Danmark, Finland, Frankrike, Irland, Luxembourg, Nederland, Spania, Sveits, Sverige, Storbritannia, Tyskland og Østerrike.

Vi stilte følgende spørsmål:

1. Is begging (panhandling) illegal in your country?
2. If yes, please refer to the relevant statutory provision(s). Is the violation of the provision(s) punishable?
3. Are begging and aggressive begging treated differently in statutory provisions?
4. Is the ban on begging limited to certain places (e.g bus stops, public transportation, pedestrian zones, restaurants etc), to certain hours of day, or is the manner of begging restricted (e.g. intentionally approaching or following a person)?
5. How is the ban on begging/panhandling enforced (Police and courts of justice)?
6. If no, can begging be deemed as a violation of other provisions, e.g. disturbing public order?

Vi mottok svar fra 10 land. Irland og Luxembourg svarte ikke på vår henvendelse.

2. SPØRSMÅLENE 1, 2 OG 3 – FORBUD MOT TIGGING I ULIKE LAND

2.1 Land som har forbud

I **Danmark** er tigging forbudt. Forbudet er nedfelt i straffeloven § 197 som lyder:

”Den, der imod politiets advarsel gør sig skyldig i betleri, eller som tillader, at nogen under 18 år, der hører til hans husstand, betler, straffes med fængsel indtil 6 måneder. Under formildende omstændigheder kan straffen bortfalde. Advarsel efter denne bestemmelse har gyldighed for 5 år.”

Vi får opplyst at overtredelse som utgangspunkt straffes med fengsel, dersom det ikke er grunnlag for å la straffen bortfalle. Ved første gangs overtredelse vil straffen normalt være *betinget* fengsel. For nærmere detaljer viser vi til informasjon på følgende lenke:

<http://www.ft.dk/samling/20081/almdel/reu/spm/61/svar/583879/615666/index.htm>

I **Storbritannia** er det forbudt å tigge og oppfordre barn til å tigge. En slik handling straffes med bøter, for tiden ca. £1 000. Det er imidlertid flere, ulike lovbestemmelser som kan ramme slike handlinger.

Det generelle forbudet mot tigging er regulert i section 3 i *Vagrancy Act 1824*

“Persons committing certain offences how to be punished

Every petty chapman or pedlar wandering abroad, and trading without being duly licensed, or otherwise authorized by law; every common prostitute wandering in the public streets or public highways, or in any place of public resort, and behaving in a riotous or indecent manner; and every person wandering abroad, or placing himself or herself in any public place, street, highway, court, or passage, to beg or gather alms, or causing or procuring or encouraging any child or children so to do; shall be deemed an idle and disorderly person within the true intent and meaning of this Act; and it shall be lawful for any justice of the peace to commit such offender (being thereof convicted before him by his own view, or by the confession of such offender, or by the evidence on oath of one or more credible witness or witnesses,) to the house of correction, for any time not exceeding one calendar month.”

2.2 Land som ikke har forbud

Finland

Det er ikke noe lovforbud mot tigging i Finland. I 2010 fremmet Regjeringen et lovforslag som innebar at såkalt aggressiv tigging ble forbudt, men forslaget ble ikke vedtatt.

http://217.71.145.20/TRIPviewer/show.asp?tunniste=RP+330/2010&base=errp&palveli_n=www.riksdagen.fi&f=WORD&kieli=ru

Frankrike har heller ikke noe forbud mot tigging i straffeloven av 1994, men lokale politivedtekter kan hjemle forbud begrunnet i hensynet til offentlig orden og sikkerhet.

I **Nederland** ble tiggeforbudet tatt ut av straffeloven i 2000, men lokale politivedtekter kan gi muligheter for å bøtelegge tigging ut fra hensynet til offentlig orden.

Spania har ikke nedfelt et generelt forbud mot tigging på det nasjonale plan. I Spania er kompetansen til å regulere slike forhold delegert til regionalt og lokalt plan. Dette medfører at regulering av tigging kan variere fra område til område. Det er imidlertid nedfelt et forbud i straffeloven mot å bruke *barn* i tiggevirksomhet. Slik virksomhet kan straffes med fengsel fra 6 måneder og opp til ett år.

Sveits har heller ikke et forbud på nasjonalt plan. Det er opp til de enkelte kantoner å regulere tigging. Myndighetene i Geneve, Basel, Zurich og Luzern har innført forbud mot tigging.

Tigging er heller ikke forbudt i **Sverige**, men i kombinasjon med visse omstendigheter kan det medføre straff. Dette gjelder for eksempel dersom en person tyr til trusler eller fysisk vold.

Tyskland hadde forbud mot tigging i straffeloven frem til 1974. Etter gjeldende rett kan aggressiv tigging bli ansett som en handling som forstyrrer offentlig orden. Lokale myndigheter har også adgang til å nedlegge forbud mot aggressiv tigging.

Østerrike er en føderal stat med ni ulike provinser (Länder) som i visse tilfeller har kompetanse til å fastsette egne lover. Eventuelle forbud mot tigging fastsettes innenfor den enkelte provins. Hovedstaden Wien er både hovedstad og føderal provins. Det er ikke ulovlig å tigge i Wien. Det er imidlertid fastsatt straffebestemmelser som rammer såkalt aggressiv tigging og bruk av barn i forbindelse med tigging.

3. SPØRSMÅLENE 4, 5 OG 6

I de fleste landene som ikke har et generelt forbud, får vi opplyst at lokale myndigheter enten kan fastsette forbud i hele eller deler av sitt distrikt, eller slå ned på tigging fordi det blir ansett for å forstyrre den alminnelige ro og orden. Politiet kan i mange slike tilfeller gi forenklede forelegg og bortvise tiggerne. Brudd på bestemmelsene kan også i enkelte land behandles av domstolene.

KILDER:

Oppgitt ovenfor.